

PELLERVON PIKKUKIRJASIA N:o 9

ILMARI SAARI

MAASEUDUN
PALOVAKUUTUKSESTA
JA SEN KEHITTÄMISESTÄ

PELLERVON
ARKISTO

HELSINKI 1917
PELLERVO-SEURA

Paikalliset paloapuyhdistykset!

Jälleenvakuuttakaa ainoastaan

Vakavassa,

joka on paloapuyhdistysten oma,
keskinäinen jälleenvakuutusyhdistys.
Hlottaa toimintansa viimeistään maaliskuun 1 p:nä 1918.

**Oikeudenmukaisimmat ja halvimmat
maksut, pienimmät hoito-
kustannukset.**

Tarkemmat kyselyt voidaan lähettää osoitteella:

**Jälleenvakuutusyhdistys Vakava,
Helsinki.**

PELLERVON PIKKUKIRJASIA N:o 9

ILMARI SAARI

**MAASEUDUN PALOUAKUUTURSESTA JA SEN
KEHITTÄMISESTÄ**

HELSINKI 1917
PELLERVO-SEURA

HELSINKI 1917
YHTEISKIRJAPAINO OSAKEYHTIÖ

Palovakuutustoimenkin kehityksessä kuvastuvat selvästi kansantalouden historian yleiset vaiheet. Merkantilismi, joka pyrki valtion pakotoimenpiteillä säännöittämään talouselämänkin, loi julkisen ja pakollisen palovakuutuksen. Vasta sitten kun liberalismi, jolle vapaa kilpailu oli korkeimpana ihanteena, oli särkenyt merkantilismin juhlallisen rakennuksen, pukeutui palovakuutustoimikin kahteen nykyaikaiseen muotoon: kapitalistiset *osakeyhtiöt* ja sosiaaliset *keskinäiset yhdistykset* tai *yhtiöt*.

Meillä ruvettiin paikallisia paloapuyhdistyksiä perustamaan runsaammin vasta v. 1865 jälkeen, jolloin uusi kunnallislaki astui voimaan, tuoden uutta vireyttä ja intoa kunnalliseen elämäämme. Taloudellisia järjestäytymisiä ei voida kumminkaan koskaan millään lailla teennäisesti synnyttää. Ne syntyvät taloudellisen elämän omasta painostuksesta. Ja juuri viime vuosisadan loppupuoliskolla joutui meidänkin taloudellinen elämämme käymistilaan. Silloin saapui Keski-Europan maista meidänkin maaamme kapitalismin hyökyaalto. Ja se, mikä talouselämässämme oli vanhaa ja lahonutta, murskautui ja uusia muotoja alettiin luoda. Eikä tämä aika merkinnyt käännekohtaa ainoastaan teollisuudellemme, vaan silloin

*kapitalistinen talousjärjestelmä alkaa tunkeutua
maatalouteenkin.*

Mitä se merkitsee? Se merkitsee ensinnäkin sitä, että silloin alettiin siirtyä luontaistaloudesta rahatalouteen. Ennen oli koko maanviljelyselinkeinon tarkoituksena tuottaa mahdollisimman tarkoin kaikki se, minkä yksityinen perhe elääkseen tarvitsi. Koetettiin mahdollisimman tarkoin välttää ostamasta mitään ulkoapäin. Kaikki, mitä perhe tarvitsi, tuotettiin omassa taloudessa. Murroskauden jälkeen taas tuotanto pyrki suuntautumaan markkinoita, kulutusta, varten. Kaikki tuotantovoimat pantiin mahdollisimman tarkoin tuottamaan vain niitä tavaroita, joista tuotantokustannuksin verraten saatiin paras hinta. Muut tarvetavarat ostettiin. *Ansio*, rahan saaminen, tuli maataloustuotannonkin tarkoitukseksi. Ennen oli maalaistaloudessa rahaa käytetty tuskin nimeksikään. Nyt tuli raha kaiken liikkeellepanevaksi voimaksi. Tämä kehitys ei meillä ole vielä täysin tapahtunut, mutta siihen ollaan menossa.

Mutta mitä yhteyttä tällä kehityksellä on palovakuutustoiminnan kanssa? Paljonkin. Luontaistalouden aikana oli luonnollista, että palaneista rakennuksista ja irtaimistosta maksettiin korvauksena ei niiden todellista arvoa, vaan ainoastaan niin suuri summa kuin katsottiin välttämättömäksi, jotta perheen elämiseksi välttämätöntä maataloustuotantoa voitiin edelleen jatkaa. Siksi tämän talousjärjestelmän

puitteisiin sopikin olennaisesti pakollinen *kihlakunta- ja pitäjäpaloapuvuokollisuus*, joka säädettiin 1734:n vuoden laissa. Paloapua maksettiin sen mukaan ainoastaan niistä rakennuksista, »mitkä talonpoikaistilalle tarpeelliseksi katsotaan».

Ansio- ja rahatalouden aikana ei tällainen korvaus sen sijaan suinkaan riitä. Ei silloin vaadita korvausta ainoastaan siitä, mikä on yksinkertaisimmalle toimeentulolle aivan välttämättömyyttä, vaan vaaditaan palovahinko korvattavaksi niin, että ansiotoiminnan samallaisena jatkaminen on edelleen mahdollista. Vaaditaan koko palanut omaisuus korvattavaksi sen todellisesta arvosta. Se on nykyisessä talousjärjestelmässä epäämätön tarve. Siksi oli murrettava kihlakuntapaloavun puitteet ja luotava uusi elin, joka voi tämän tarpeen tyydyttää. Se elin oli

pitäjänpaloapuyhdistys.

Miksi juuri se? Siksi, että sillä on osakeyhtiöiden ja suurten keskinäisten yhdistysten rinnalla, jotka myös vakuuttavat vastuut niiden täydestä arvosta, monta erittäin huomattavaa etua. Ensimmäkin on paikallisyhdistysjärjestelmä niistä *oikeudenmukaisin*, koska siinä ei mikään pitäjä tule maksamaan toisen vahinkoja eikä vähemmän vaarallisten maatalousvastuitten omistajat vaarallisempien kauppa- ja teollisuusvastuiden vahinkoja, jos nim. kauppa- ja teollisuusvastuita ei paikallisyhdistyksessä vakuuteta. Toi-

seksi on se *kansantaloudellisesti edullisin*, sillä tässä on yhdistetty vahingonkorvauksia maksava ja vahinkoja estävä tekijä. Koska näet yhdistys on keskinäinen, on jokaisen vakuutuksenottajan oman edun mukaista, että vastuiden valvonta ja tulipalojen ehkäisemistä tarkoittavat toimenpiteet yleensä järjestetään mahdollisimman tarkoitustaanvastaaviksi. Yhdistyksen tarkoituksena ei ole yksinomaan korvata vahinkoja, vaan estää niitä ollenkaan tapahtumasta ja siten estää kansallisomaisuutta tuhoutumasta. Suurten keskinäisten rinnalla on paikallisilla yhdistyksillä se etu, että kun jäsenet niissä tuntevat toisensa, niin valvonta sekä vastuisiin että uusien jäsenten ottamiseen nähden on tehokkaampaa. Paikallisyhdistysmuoto on *yksityistaloudellisestikin edullisin*. Vakuutusmaksut ovat niissä näet kaikkein halvimmat. Kun sitäpaitsi suuri osa yhdistyksen työstä suoritetaan maksutta, ovat hoitokustannuksetkin niissä kaikkein huokeimmat.

Lopuksi *edistävät* paikalliset paloapuyhdistykset *maaseudun nousua*. Ne pysyttävät omalta osaltaan maalaispääoman ja maalaisia koskevat asiat heidän omissa käsissään ja ovat siten yhtenä vipuna vapauttamassa maalaisväestön kaupunkilaiskapitaalini ja maalaisväestön harrastuksille vieraitten henkilöitten houkuksesta. Kaikista näistä syistä on *paikallinen paloapuyhdistys paras maalaisten palovakuutustarpeen tyydyttäjä*. Tätä osoittaa myöskin seuraava vertailu:

**Paikallisten yhdistysten, Suomen Maalaisten Palo-
apuyhdistyksen (S. M. P.) ja läänilyhdistysten ¹⁾
toiminnan kehitys vv. 1905—1914 toisiinsa
verrattuina.**

	Paikall. yhd.	S.M.P.	Lääni- yhd.
Vuoden keskimääräinen va- kuutussumma v. 1914 milj. mk.....	1,010.8	313.5	199.0
Prosentissa yhteisestä va- kuutussummasta	66.36	20.58	13.06
Maksujen keskiarvo vv. 1905 —1914	1.86	2.80	3.18
Vuosina 1905—1914 kanne- tut maksut yhteensä milj. mk	14.0	7.3	4.8
Samana aikana suoritettut vahingonkorvaukset yhe- teensä milj. mk	9.7	5.4	3.3
Vahingonkorvaukset ⁰ / ₀ mak- suista	69.50	74.38	69.85
Samana aikana suoritettut hoitokustannukset yhteen- sä milj. mk	1.5	1.3	0.8
Hoitokustannukset ⁰ / ₀ mak- suista.....	11.07	17.98	17.35
Hoitokustannukset ⁰ / ₀₀ vak- summista	0.21	0.50	0.55
Puhdas omaisuus v.1914 milj mk ²⁾	6.98	1.49	0.61
Puhdas omaisuus v. 1914 va- kuutussumm.tuhatta kohti	6.91	4.75	3.23
Korkovoitto milj. mk	+1.9	+0.16	-0.16
Vakavaraisuussuhdeluku ³⁾ ..	5.36	2.27	1.45

¹⁾ Läänilyhdistyksiin on luettu: Turun, Hämeen

Tästä näkyy ensinnäkin, että paikallisyhdistysten *vakuutusmaksut* tekevät keskimäärin vain $\frac{2}{3}$ S. M. P:n vakuutusmaksuista ja vain noin 60 % lääniyhdistysten kantamista maksuista.

Hoitokustannuksiinsa käyttävät paloapuyhdistykset vakuutussummaansa verraten vain n. 40 % ja vakuutusmaksuihinsa verraten n. 60 % siitä mitä S. M. P. ja lääniyhdistykset. Niiden hoito on siis noin *puolta huokeampaa kuin suurimpien*.

Mutta siinä kapitalistisessa talousjärjestelmässä, joka paraillaan tekee meille tuloaan, on vielä palovakuutustoiminnankin kannalta eräs huomattava piirre. Tarkoitamme sen tavatonta järkiperaisyyttä. Ennen kynti ja kylvi talonpoika maansa niinkuin oli nähnyt isänsäkin tekevän. Jos huomautit jostain puutteesta viljelystavassa, sait vastaukseksi: »Näin sitä on ennenkin tehty ja näin tehdään vastakin». Jos ehdotit parempaa maanviljelyskonetta hankittavaksi, vastattiin: »On tuo ennenkin kelvannut ja kelpaa se silloin minullekin». Tällainen enti-

---

ja Oulun läänien sekä Pohjois-Karjalan paloapuyhdistykset.

²⁾ Tätä summaa laskettaessa ei ole voitu ollenkaan huomioonottaa Oulun läänin yhdistystä, koska sen tilastoon antamat tiedot tässä suhteessa ovat liian epämääräisiä.

³⁾ Luvut ovat saadut siten, että omaisuuspromille on jaettu vastaavalla vahinkopromillella; ne osoittavat siis, kuinka paljon vakuutuskannan tuhatta kohti lasketusta omaisuudesta tulee jokaista vahinkoluvun markkaa kohden.

sellään pysyminen voi käydä päinsä niin kauan, kun ei muuta pyydettykään kuin niukkaa toimeentuloa. Mutta kun tuli uusi aika ja sen mukana kaikkivoittava ansaitsemishalu, silloin tuli vanhaan kirkkovirteen marssin tahti. Kun tahdottiin ansaita, oli myös tuotettava mahdollisimman halvalla ja mahdollisimman paljon. Ja siinä vedottiin vain järkeen eikä entisiin tapoihin: järkiperaisiet viljelystavat, parhaimmat koneet käytäntöön! Romuloukkoon vanha ja vanhentunut!

Ennen oli maalaisen virtenä ollut: »jos onnistuu, jos sattuu niin ja niin, niin saan ehkä hyvänkin sadon». Nyt tahdotaan saada

sattuma pois pelistä.

Ei kylvetä enään peltoon mitä siementä tahansa siinä mielessä, että »voihan tuo sattua hyvinkin itämään». Sattuma on kaiken järkevän ansio-toiminnan pahin vihollinen. Se on saatava juurinsa hävitetyksi. Suunnitteleminen, laskeminen ja varmuus sijalle!

Pahimpia sattumia, mikä maanviljelijää voi kohdata, on

tulipalo.

Harvoin halla, rakeet tai huono vuosi vievät koko sadon ja jos veisivätkin, ei tuho olisi sitenkään niin suuri kuin tulipalon tuottama. Maataloudessa (ilman metsää) tekee tri Sunilan tutkimusten mukaan *rakennusten arvo lähes yhtä paljon kuin koko maan arvo*. Jos siihen lisää

vielä kotieläimistön, kaluston ja varastojen arvon, jotka kaikki sama tulipalo voi tuhota, tekee niiden *yhteenlaskettu arvo* noin 57 % eli yli puolet kaikista maatalouteen kiinnitetyistä pääomista. Jos tulipalo kaiken tämän tuhoaa eikä korvausta saada, merkitsee se, että omistaja on tullut puolta köyhemmäksi. Eikä ainoastaan sitä, vaan myöskin sen, että tulipalosta kärsimään joutuneen on usein mahdoton enään »päästä jaloilleen» jatkaakseen liikettään.

Jokaisen järkevän maalaisen on siis varauduttava tämän sattuman varalle.

Uusia rakennuksia laittaessaan on hänen huomioonotettava paloteknillisiä seikkoja, varsinkin mitä rakennusten etäisyyteen toisistaan, niiden kattamiseen ja uuneilla varustamiseen tulee. Sitäpaitsi on tulenkäytössä noudatettava mitä suurinta varovaisuutta ja huolellisuutta. Tulen sammutusvälineet on aina pidettävä kunnossa ja saatavilla.

Mutta tämä ei vielä riitä.

Kaikista varovaisuustoimenpiteistä huolimatta tulipalo sittenkin voi sattua kenelle tahansa. Vanhat varautuivat tätä sattumaa vastaan vain hyvällä annoksella kohtalouskoa: »kun on tullakseen, niin tulee». Kaukana on tämä nykyaikaisesta ihmisestä. Sattuma on saatava pois pelistä!

Mutta miten?

Yhteenliittymisen avulla! Vaikka näet kukaan ei varmasti voi sanoa, palaako joku yksityinen talo ensi vuonna, voi sen sijaan verrattain

suurella tarkkuudella sanoa, montako taloa palaa 1,000:sta tai vielä suuremmalla varmuudella 100,000:sta talosta. Tämä johtuu siitä, että ne syyt, ihmisten huolimattomuus j. n. e., jotka tulipaloja aiheuttavat, pysyvät suurin piirtein vuodesta vuoteen samoina. Jos siis pitäjästä tuhatkin taloa liittyy yhteen, voidaan jokseenkin suurella varmuudella sanoa, monenko markan edestä ensi vuonna näiden vakuuttamaa omaisuutta palaa ja siten edeltäpäin määrätä jokaiselle sellainen maksu, että vahinko todennäköisesti saadaan korvatuksi. Näin on saatu sattuma pois pelistä. Vakuutusmaksu on vuosittainen korvaus siitä.

Nyt voi tietysti joku ajatella: »mitäs turhia minä viitsin muiden vahinkoja maksaa. Siirrän joka vuosi vakuutusmaksun omaan vararahastooni ja saan kenties vielä rahat pitää». Mikään ei ole tämän ajattelemattomampaa. Tämän kautta tuodaan sattuma taas täydellä voimalla näyttämölle. Jos hänen talonsa olisi esim. 1,000 mk arvoinen ja hän siirtäisi vuosittain palovahingon varalle saman summan, sanokaamme esim. 2 mk, jonka hänen talostaan täytyisi maksaa vakuutusmaksuna paikalliselle paloapuyhdistykselle, niin täytyisi hänen jatkaa säästöönpanojaan 500 vuotta, ellei oteta korkotuloja huomioon, ennenkuin saisi palovahinkonsa korvatuksi. Mutta varmaa on, ettei tulipalo anna itseänsä niin kauan odottaa. Jos taas tallettaisi tulipalon varalle, jos olisi kyllin varakas, koko talonsa arvon, esim. 10,000 mk, täytyisi samalla luopua käyttämästä tuota summaa edulli-

simmalla tavalla maatalouteensa. Ja se olisi kansantaloudellisesti suuri tappio. Jos sitten tulipalo sattuisi sanokaamme vaikka 20:n vuoden perästä, olisi, jos tälläkin kertaa jätämme korot huomioonottamatta, koko summa menetetty, kun taas paloapuyhdistykselle samasta talosta maksettavat vakuutusmaksut, jotka oikeuttaisivat samaan korvaukseen, olisivat samalta ajalta tehneet vain n. 200 à 400 mk. Puhdas tappio olisi siis tehnyt ainakin 9,600 mk. Tällainen »itsevakuutus» on tietysti järjetöntä. Järkevintä on liittyä paloapuyhdistykseen. Silloin saa sattuman pois pelistä halvimmalla ja varmimmin. *Ellei paikkakunnalla ennestään ole paloapuyhdistystä, on sellainen perustettava.* Pellerovo-Seuran toimesta on jo ilmestynyt paloapuyhdistysten mallisäännöt ja paloapuyhdistysten käsikirja ilmestyy piakkoin.

Puutteita paikallisissa paloapuyhdistyksissä.

Edellä sanoimme, että sattuma saadaan palovakuutustoimesta sitä paremmin poistetuksi, mitä useampia rakennuksia samassa yhdistyksessä vakuutetaan. Paikallisyhdistyksen jäsenluku on nyt kumminkin verrattain pieni ja sen takia on niissä sattumalla vielä verrattain paljon sijaa. Paikallisyhdistyksessä, jossa olisi vakuutettuna esim. 1,000 taloa à 5,000 mk, voi toisina vuosina palaa aina 20:kin taloa, toisina ei ainoatakaan. Tästä johtuu, että vakuutusmaksut siellä vaihtelisivat 0—20 mk. Kun paikallisilla yhdistyksillä ei ole riittäviä vararahas-

toja, täytyy vakuutusmaksuja vauriovuosina tavattomasti korottaa. Tästä on taas seurauksena jäsenten eroaminen yhdistyksestä. Jos nyt vielä seuraavinakin vuosina sattuu suuria vahinkoja, jotka nyt ovat jaettavat entistä harvempien hartioille, täytyy maksuja vieläkin korottaa ja siitä on tavallisesti seurauksena yhdistyksen hajoaminen.

Ja vaikka ei yhdistys hajoaisikaan, niin ei maksujen suuri vaihtelu vuodesta vuoteen sovi ollenkaan yhteen suunnitelmallisen liikkeenhoidon kanssa. Vain tasaiset vakuutusmaksut, joita voidaan pitää vähin erin suoritettavina säästöönpanoina äkkiä sattuvien palovahinkomenojen korvaamiseksi, voidaan suunnitelmia tehtäessä ottaa huomioon.

Jos sen sijaan 100:n edellisen kaltaisen palopuoyhdistyksen vakuutuskanta kuuluisi yhdelle suurelle yhdistykselle, palaisi sen vakuutuskannasta keskimäärin 5 taloa vuodessa. Tilaston mukaan voisi niitä korkeintaan palaa 10 ja siis pahimpana vauriovuonna voisivat maksut nousta vain 2-kertaisiksi, kun ne paikallisyhdistyksissä voisivat nousta ainakin 4-kertaisiksi. Suuressa yhdistyksessä pysyvät siis maksut aina paljon tasaisempina.

Sitäpaitsi tarvittaisiin suuressa yhdistyksessä huomattavan paljon pienempi vararahasto kuin pienissä yhteensä, jotta varmuus olisi sama. Suuressa yhdistyksissä vaihtelevat palovahingot paljon ahtaammissa rajoissa kuin pienissä. Keskimääräisen vahinkorajan yli nousevat vahingot tekevät niissä aina paljoa pienemmän murto-osan

koko vakuutuskannasta kuin vastaavat vahingot pienemmissä yhdistyksissä. Mutta juuri tällaisten odottamattomien vahinkojen varaltahan vararahastoja kootaankin.

Ottakaamme äskeinen esimerkki.

Paikallisyhdistyksessä, jossa on vakuutettuna 1,000 taloa à 5,000 mk, voi vuosittain palaa joko 0 tai 20 taloa. Paikallisyhdistys kantaa nyt kumminkin vakuutusmaksuinsa, siihen tilastotietoon perustuen, että 1,000:sta talosta palaa vuosittain keskimäärin 5, juuri 5 talon hinnan eli 25,000 mk. Jotta se voisi kestää vauriovuodet, jolloin 5 sijasta palaa 20 taloa, pahasti maksuun korottamatta, täytyy sen koota vararahastoonsa vähintään 15:n talon hinta eli 75,000 mk. 100:ssa tällaisessa yhdistyksessä tekisivät siis vararahastot $7\frac{1}{2}$ milj. mk. Jos nämä 100 yhdistystä nyt lyövät vakuutusmaksuunsa yhteen, voivat vahingot siinä pahimpana vauriovuonna nousta 1,000:een taloon, kun ne keskimäärin tekevät vain 500 taloa, joiden hinnan se vuosittain vakuutusmaksuina kokoaa. Ollakseen yhtä varma kuin paikallisyhdistykset tulee suuren yhdistyksen koota vararahastoonsa 500:n talon hinta eli vain $2\frac{1}{2}$ milj. mk. Sen vararahaston tarvitsee siis olla vain $\frac{1}{3}$ paikallisyhdistysten vararahastojen yhteissummasta, antaakseen saman varmuuden.

Ei myöskään nykyisen talousjärjestelmän tarve saada *vakuuttaa omaisuus täyteen arvoonsa*, joka tarve juuri paikalliset paloapuyhdistykset loi, nykyään enään aina voi tulla paikallisten

paloapuyhdistysten avulla tyydytetyksi. Paikallisyhdistys on sitä varmempi, mitä suurempi ja mitä yhdenarvoisemmista vastuista kokoonpantu sen vakuutuskanta on.

Siksi säädetäänkin v. 1908:n paloapuyhdistyslaissa, että yhdistysten on säännöissään määrättävä »korkein määrä, jonka yhdistys samasta vastuuvaarasta saa ilman jälleenvakuutusta ottaa omalle vastuulleen». Tämä määrä vaihtelee meillä 4,000—57,000 mk välillä, ollen useammin alemman kuin ylemmän rajan puolella. Jos ylin vastuusumma nyt on täytynyt määrätä esim. 15,000 mk alhaisemmaksi, niin tietää se sitä, että tällaiseen yhdistykseen ei voida ottaa täydestä arvosta vakuutukseen enään paremmanpuoleista talorakennusta irtaimistoiheen. Voipa väittää, että viime vuosien tavattoman hinnannousun takia ei 15,000 mk maksavaa taloa irtaimistoiheen tarvitse enään pitää paremmanpuoleisenakaan. Tällaisen omaisuuden haltijat eivät siis nykyisin saa useissa paloapuyhdistyksissä vakuutustarvettaan täysin tyydytetyksi.

Tässä yhteydessä sopii huomauttaa, että maalaisvakuuttajien on nyt tavattomasti kohonneitten hintojen takia korotettava vakuutussummaansa, jotta se todella vastaa heidän omaisuutensa arvoa nykyoloissa.

Miten puutteet voidaan poistaa?

Paikalliset paloapuyhdistykset ovat siis suuria yhdistyksiä ja yhtiöitä huonommat siinä, että:

1:o maksut niissä liiaksi vaihtelevat;

2:o vararahastot ovat usein riittämättömät;

3:o ne eivät useinkaan voi vakuuttaa täyteen arvoonsa arvokkaampia maalaisvastuita.

Toiselta puolen on paikallisyhdistyksillä suurten yhtiöiden ja yhdistysten rinnalla ne monet edut, jotka jo alussa mainitsimme. Kysymys on siis siitä, miten voidaan niiden puutteellisuudet korjata, säilyttämällä niiden ilmeiset hyvät puolet? Pulman ratkaisee

jälleenvakuutus.

Jos nimittäin paikallisyhdistys jälleenvakuuttaa esim. $\frac{3}{4}$ vakuutuskannastaan, niin merkitsee se sitä, että jälleenvakuuttaja korvauksena paikallisyhdistyksen sille suorittamasta vakuutusmaksusta korvaa omista varoistaan $\frac{3}{4}$ kaikista paikallisyhdistyksen maksettaviksi joutuneista palovahingoista.

Ottakaamme nyt ennen mainitsemamme esimerkki paloapuyhdistyksestä, jonka vakuutuskanta on 1,000 taloa à 5,000 mk ja joka siihen tilastotietoon perustuen, että 1,000:sta talosta palaa keskimäärin 5, kantaa vakuutusmaksuina vuosittain 25,000 mk. Nyt sattuu erinomainen vauriovuosi ja 5:n sijasta palaa 20 taloa. Ellei paikallisyhdistyksellä nyt ole jälleenvakuutusta, täytyisi sen jälkitaksoituksella koota 75,000 mk. Jos se taas on jälleenvakuuttanut $\frac{3}{4}$ vakuutuskannastaan, maksaa jälleenvakuutusyhdistys juuri tuon 75,000 mk ja paikallisyhdistyksen kannettavaksi jää siis vain keskimääräinen va-

hinko 25,000 mk.. Edellisessä tapauksessa olisi paikallisyhdistyksen täytynyt korottaa vakuutusmaksunsa 4-kertaiseksi, nyt ne pysyvät melkein samoina. Tästä siis näemme, että *jälleenvakuutus takaa sen, että paikallisyhdistyksen vakuutusmaksut pysyvät tasaisina*. Mitä pienempi vakuutuskanta yhdistyksellä on, mitä enemmän siis sattuma voi vaikuttaa vuotuisten palovahinkojen suuruuteen, sitä suuremman murtoosan vakuutuskannastaan täytyy yhdistyksen jälleenvakuuttaa, jos se tahtoo saada sattuman pois liikkeensä hoidosta ja maksunsa pysymään tasaisina.

Toisenkin paikallisyhdistysten puutteen, niiden vararahastojen riittämättömyyden, poistaa jälleenvakuutus siinä tapauksessa, että jälleenvakuutusyhdistys on suuri ja siihen liittynyt paljon paikallisyhdistyksiä. Jälleenvakuuttavien paikallisyhdistysten ei tarvitse koota itselleen yhtä suuria vararahastoja kuin jälleenvakuuttamattomien, koska niissä on sattumalta riistetty suurin osa sen liikkumisalaa. Jälleenvakuutusyhdistyksellensä niiden sen sijaan on koottava vararahasto, jonka kumminkaan, kuten edellä osoitimme, ei tarvitse olla läheskään yhtä suuri kuin paikallisyhdistysten vararahastojen yhteensä, antaakseen saman varmuuden. *Jälleenvakuutusyhdistyksellensä riittävän vararahaston kokoominen on siis paikallisyhdistyksille taloudellisestikin kaikkein edullisinta.*

Kolmannenkin paikallisyhdistysten puutteen, sen, etteivät ne voi vakuuttaa arvokkaampia

vastuita täyteen arvoonsa, poistaa jälleenvakuutus. Paikallisyhdistys voi näet jälleenvakuuttaa vielä erikseen sen määrän, jolla joku yksinäisvastuu, sen jälkeen kun siitä on vähennetty murto-osajälleenvakuutuksessa oleva osa, vielä nousee yli sen summan, jonka paikallisyhdistys sääntöjensä mukaan voi pitää omalla vastuullaan.

Ottakaamme esimerkki.

Paikallisyhdistyksen korkein vastuuraja on esim. 15,000 mk ja se jälleenvakuuttaa vakuutuskannastaan sanokaamme puolet. Nyt sille tarjotaan vakuutukseen taloa irtaimistoineen sanokaamme 50,000:sta mk:sta. Murto-osajälleenvakuutus tekee siitä puolet, 25,000 mk. Vastuusta jäisi siis vielä 10,000 mk yli säädetyn vastuurajan. Tämän osan voi yhdistys nyt huippujälleenvakuuttaa niinkuin sanotaan ja hyväksyä tarjotun vakuutuksen, panematta silti vakavaraisuuttaan millään tavoin alttiiksi.

Edellä sanoimme, että paloapuyhdistyksillä on kolme puutetta. Nyt näimme, että jälleenvakuutus poistaa ne kaikki, säilyttämällä kumminkin paikallisten paloapuyhdistysten kaikki hyvät puolet.

Yhtä ajattelematonta kuin jonkun yksityisen on olla vakuuttamatta omaisuuttaan siinä hurkaassa toivossa, ettei palovahinkoa satu, yhtä ajattelematonta on paloapuyhdistyksen olla ottamatta jälleenvakuutusta siinä usein tyhjiin menneessä toivossa, ettei vauriovuosia satu. Tällainen sattumaan alistuminen ja suunnitelmattomuus kuuluvat menneisyyteen.

»*Sattuma pois pelistä!*» on nyt oleva ei ainoastaan yksityisen maanviljelijän, vaan jokaisen paikallisyhdistyksenkin vaalilauseena. Paikallisten paloapuyhdistysten on siis kaiken järjen nimessä otettava jälleenvakuutus. Mutta missä?

»*Vakavassa*» tietysti,

vastannee moni. Niinpä niin! Sielläpä juuri. Jos olisi sattumalta vielä joku, joka ei tietäisi, mikä »Vakava» on, niin kiiruhdamme häntä valistamaan.

»Vakava» on paikallisten *paloapuyhdistysten oma, keskinäinen jälleenvakuutusyhdistys*, joka on syntynyt Pellervo-Seuran aloitteesta ja jonka säännöt vahvistettiin viime heinäkuussa. Se ottaa vastaan murto-osa- ja huippujälleenvakuutuksia kaikilta paikallisilta paloapuyhdistyksiltä, jotka siinä vakuuttamalla tulevat sen osakkaiksi. Jäseneksi haluavan on vain täytettävä jälleenvakuutushakemuslomake ja lähetettävä se »Vakavalle». Ensin on kumminkin asiasta päätettävä paloapuyhdistyksen hallituksen kokouksessa ja parasta on pitää se heti, ettei hyvä asia joudu unohduksiin.

Miksi on jälleenvakuutus otettava juuri »Vakavassa»? Siksi, että se on *paloapuyhdistysten oma jälleenvakuutusyhdistys*, jota koskevat asiat paikallisyhdistykset itse kaikissa suhteissa saavat järjestää ja määrätä. Siksi, että sen *vakuutusmaksut ovat oikeudenmukaisimmat*, koska ne tarkimmin mukautuvat paikallisyhdistyksen omaan vahinkomenneisyyteen, ne kun ovat las-

ketut tilastosta saatujen, paikallisyhdistyksille viimeisenä 10:nä vuotena sattuneiden palovahinkojen perusteella. Siksi, että »Vakava» on vakava, koska sen vakuutuskanta tulee olemaan suuri. Siksi, että »Vakavan» jälleenvakuutusmaksut ovat huokeat, ja lopuksi siksi, että se elimellisenä osana liittyy paikalliseen paloapuyhdistysjärjestelmään. Se estää maalaispääomat vakuutusosalalla virtaamasta kaupunkilaiskapitalistien taskuihin ja toteuttaa vakuutusjärjestelmän viimeisenä asteena vaatimuksen: »maalaiden omat asiat maalaisten itsensä määrättäviksi!» Kaikissa näissä suhteissa on »Vakava» muita jälleenvakuutusyhdistyksiä ja yhtiöitä edullisempi.

Lopuksi.

Jokaisen maalaisen, joka käsittää nykyisen talouselämän velvoitukset, täytyy vakuuttaa omaisuutensa sen täydestä arvosta paikallisessa paloapuyhdistyksessä, ja jokaisen paloapuyhdistyksen, joka tahtoo välttää vakuutusmaksujen vaihtelua ja suunnitelmattomuutta liikkeensä hoidossa sekä vakuuttaa tarjotut vastuut niiden täydestä arvosta, täytyy jälleenvakuuttaa »Vakavassa».

Sattuma pois pelistä! Maalaisille määräämisvalta omissa asioissaan!

Huom.! Kaikissa »Vakavaa» koskevissa asioissa voidaan kääntyä sen toimitusjohtajan, maisteri H. Paavilaisen puoleen. (Osote: Helsinki, Pellervon Toimisto. E. Esplanadink. 2).

Maanviljelijät

ja muut maanviljelyksen ja
sen sivuelinkeinojen harjoittajat!

Vakuuttakaa työväkenne ainoastaan

**Suomen Maanviljelijäin Keskinäisessä
Tapaturmavakuutusyhdistyksessä,**

joka on saanut yleistä kannatusta
koko maassa.

**Ainoa maanviljelijäin todella
oma ja täysin itsenäinen tapa-
turmavakuutusyhdistys.**

Halvimmat maksut, edullisimmat ehdot.

Asiamiehiä joka pitäjässä.

Yhdistyksen postiosote: Helsinki.

Pellervon pikkukirjasia

on ilmestynyt:

- 10mk.
- N:o 1. *Ph. Sauronen*, Osuuskuntien toimitsijain vastuunalaisuudesta. 1911. Toinen painos. Hinta 10 penniä.
N:o 2. *Hannes Gebhard*, Liikkeemme kymmenvuotiset saavutukset. 1909. Hinta 25 p:ää.
N:o 3. *Hedvig Gebhard*, Naiset ja osuustoiminta. 1910. Hinta 25 p:ää.
N:o 4. *Hans Müller*, Osuuskauppaliikkeen kehitys nykyaikana ja tulevaisuudessa. 1910. Hinta 25 p:ää.
N:o 5. *Hannes Gebhard*, Isä Raiffeisen. 1912. Hinta 25 p:ää.
N:o 6. *Jonni Sääntti*, Osuusmeijerien tilintarkastus. *Ohjeita tarkastajille*. 1916. Hinta 75 p:ää.
N:o 7. *Ake Lönnberg*, Osuuskassojen tilintarkastus. *Ohjeita tarkastajille*. 1916. Hinta 50 p:ää.
N:o 8. *Hannes Gebhard*, Suomen osuuskauppaliike kohtalokkaalla hetkellä. 1916. Hinta 50 p:ää.
N:o 9. *Ilmari Saari*, Maaseudun palovakuutuksesta ja sen kehittämisestä. 1917. Hinta 50 p:ää.

Pellervo-Seuran

Lainopillinen Neuvontatoimisto

antaa suullisia ja kirjallisia neuvoja lakiasioissa osuuskunnille, Pellervo-Seuran ja osuuskuntien jäsenille sekä kunnille ynnä niiden viranomaisille ja asiamiehille kuntaa koskevissa asioissa. Niinikään laaditaan testamentteja, vuokratontrahteja, kauppa- ynnä muita välikirjoja, toimitetaan asiakirjain jättämistä pääkaupungin virastoihin ja niiden ulosottamista y.m. Kun Neuvontatoimiston avustusta pyytää osuuskunnan jäsen, on mukaan liitettävä todistus siitä, että hän on jonkun osuuskunnan jäsen.

Palkkiot halvat!

Hinta —: 50.